

WOJEWODA DOLNOŚLĄSKI

Wrocław, dnia 4 sierpnia 2021 r.

NK-KSE.431.1.26.2021.AG

Pani
Małgorzata Ottenbreit
Przewodnicząca Rady
Gminy Wisznia Mała

Wystąpienie pokontrolne

Na podstawie art. 258 § 1 pkt 5 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – *Kodeks postępowania administracyjnego*¹, art. 160 § 2 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. – *Prawo o ustroju sądów powszechnych*² oraz imiennych upoważnień Wojewody Dolnośląskiego z dnia 11 maja 2021 r.³, zespół kontrolujący z Wydziału Nadzoru i Kontroli Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu w składzie: Aleksandra Grzebieniowska – inspektor wojewódzki (przewodnicząca zespołu), Magdalena Kremienowska – kierownik Oddziału Kontroli, Skarg i Egzekucji (członek zespołu) oraz Magdalena Gil – inspektor wojewódzki (członek zespołu), w dniach od 17 maja 2021 r. do 30 czerwca 2021 r. przeprowadził kontrolę problemową w trybie zwykłym w Radzie Gminy Wisznia Mała, z siedzibą przy ul. Wrocławskiej 9, 55-114 Wisznia Mała.

Tematyka kontroli obejmowała przyjmowanie, rozpatrywanie i załatwianie skarg i wniosków w okresie od 1 stycznia 2018 r. do dnia kontroli oraz realizację zadania wyboru ławników do sądów powszechnych w okresie od 1 stycznia 2015 r. do dnia kontroli. Kontrolę przeprowadzono w oparciu o *plan kontroli na I półrocze 2021 r.*, zatwierdzony przez Wojewodę Dolnośląskiego w dniu 21 grudnia 2020 r.

Kontrolę organizacji przyjmowania, rozpatrywania i załatwiania skarg i wniosków przeprowadzono w zakresie zgodności sposobu rejestracji i przechowywania skarg i wniosków z wymogami art. 254 k.p.a., prawidłowości terminów przyjmowania obywateli w sprawach skarg i wniosków oraz analizy przebiegu załatwiania skarg i wniosków. Kontrolę organizacji wyborów ławników do sądów powszechnych przeprowadzono zaś w zakresie prawidłowości sporządzania i publikowania ogłoszenia o rozpoczęciu naboru kandydatów na ławników, prawidłowości przeprowadzenia wyborów ławników przez gminę oraz realizacji obowiązku udostępnienia nieodpłatnie, w siedzibie Urzędu, karty zgłoszenia kandydata na ławnika.

¹ Dz. U. z 2021 r., poz. 735, dalej jako: k.p.a.

² Dz. U. z 2020 r., poz. 2072, dalej jako: p.u.s.p.

³ Upoważnienia znak: NK-KSE.0030.69.2021.AG, NK-KSE.0030.70.2021.AG, NK-KSE.0030.71.2021.AG.

W czasie prowadzenia czynności kontrolnych oraz w okresie objętym kontrolą funkcję Przewodniczącego Rady Gminy Wisznia Mała pełniła Pani Małgorzata Ottenbreit, wybrana w drodze uchwały nr VII/I/1/14 Rady Gminy Wisznia Mała z dnia 1 grudnia 2014 r. w sprawie wyboru Przewodniczącego Rady Gminy Wisznia Mała oraz uchwały nr VII/I/1/14 Rady Gminy Wisznia Mała z dnia 1 grudnia 2018 r. w sprawie wyboru Przewodniczącego Rady Gminy Wisznia Mała.

[dowód: akta kontroli str. 83-84]

Stan faktyczny ustalono w oparciu o udostępnione w toku wykonywania czynności kontrolnych dokumenty oraz wyjaśnienia z dnia 10 maja 2021 r. (ePUAP-UPP61442507), 21 maja 2021 r. (RPW/116538/2021), 22 czerwca 2021 r. (ePUAP-UPP63939787)⁴ oraz z dnia 30 czerwca 2021 r. (ePUAP-UPP64451865), stanowiące odpowiedzi na pisma wystosowane w związku z prowadzonymi czynnościami kontrolnymi.

[dowód: akta kontroli str. 7-10, 56, 338-342, 352-367]

Z uwagi na prowadzenie czynności kontrolnych poza siedzibą jednostki kontrolowanej nie dokonano wpisu o kontroli w książce kontroli prowadzonej w jednostce kontrolowanej.

Zgodnie z art. 47 w zw. z art. 46 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej, przekazuję Pani wystąpienie pokontrolne, które obejmuje treść projektu wystąpienia pokontrolnego, zalecenia dotyczące usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości i usprawnienia funkcjonowania jednostki kontrolowanej oraz termin na poinformowanie o podjętych w związku z ww. zaleceniami działaniach lub o przyczynach ich niepodjęcia.

I. Organizacja przyjmowania, rozpatrywanie i załatwianie skarg i wniosków.

Ocena ogólna: działalność kontrolowanej jednostki w zakresie organizacji przyjmowania, rozpatrywania i załatwiania skarg i wniosków oceniam **negatywnie**. Powyższą ocenę uzasadniam następująco.

A. Organizacja przyjmowania skarg i wniosków.

Uregulowanie sposobu i trybu przyjmowania, ewidencjonowania i rozpatrywania skarg i wniosków

Tryb przyjmowania skarg i wniosków w Radzie Gminy Wisznia Mała nie został uregulowany. Tryb rozpatrywania skarg i wniosków - częściowo - został uregulowany w Statucie Gminy Wisznia Mała⁵, w części dotyczącej zasad i trybu działania *komisji skarg, wniosków i petycji* (§ 102 - § 109 Statutu). Zgodnie z regulacją Statutu Gminy - skargi, wnioski i petycje kierowane do Rady, Przewodniczący Rady, po uzyskaniu stanowiska Wójta, przekazuje niezwłocznie do Komisji skarg, wniosków i petycji (§ 104 ust. 1). Komisja skarg, wniosków i petycji ma charakter kolegialnego ciała opiniodawczo-doradczego Rady w zakresie

⁴ Zwane dalej – odpowiednio – wyjaśnieniami z dnia 10 maja 2021 r., 21 maja 2021 r., 22 czerwca 2021 r. oraz 30 czerwca 2021 r.

⁵ Wprowadzony Uchwałą nr VIII/IV/41/19 Rady Gminy Wisznia Mała z dnia 30 stycznia 2019 r. w sprawie Statutu Gminy Wisznia Mała, dalej jako: Statut Gminy.

składanych przez uprawnione podmioty skarg, wniosków i petycji (§ 105 ust. 1). Komisja rozpatrując skargę, wniosek lub petycję zobowiązana jest do przygotowania projektu uchwały Rady w sprawie sposobu rozpatrzenia skargi, wniosku lub petycji wraz z uzasadnieniem faktycznym i prawnym (§ 105 ust. 2 pkt 3).

[dowód: akta kontroli str. 53-54]

Regulacja dotycząca trybu ewidencjonowania skarg i wniosków znajduje się w *Instrukcji w sprawie organizacji przyjmowania, rozpatrywania oraz załatwiania skarg i wniosków*⁶, zgodnie z którą skargi na wójta i kierowników gminnych jednostek organizacyjnych, rejestrowane są w odrębnym rejestrze prowadzonym przez Biuro Rady Gminy i rozpatrywane przez Radę Gminy Wisznia Mała.

[dowód: akta kontroli str. 87]

Jak wskazał kontrolowany w wyjaśnieniach z 30 czerwca 2021 r. koordynowanie rozpatrywania i załatwiania skarg i wniosków wpływających do Rady Gminy Wisznia Mała oraz prowadzenie rejestru skarg i wniosków w okresie objętym kontrolą należało do Sekretarza Gminy (od 01.01.2018 r. do 04.03.2021 r.), inspektora ds. kancelaryjno-biurowych Urzędu Gminy oraz osoby, która pełniła zadania na stanowisku pomocy administracyjnej w Referacie Ogólnym i Spraw Obywatelskich Urzędu Gminy, a obecnie pełni zadania na stanowisku ds. obsługi biura Rady Gminy i archiwum zakładowego w Referacie Ogólnym i Spraw Obywatelskich Urzędu Gminy, na dowód czego przedłożono zakresy czynności i obowiązków poszczególnych pracowników.

[dowód: akta kontroli str. 76, 353, 354-357, 358-360]

Wobec powyższego stwierdzono, iż w Radzie Gminy Wisznia Mała realizowana jest dyspozycja § 3 ust. 1 Rozporządzenia Rady Ministrów w *sprawie organizacji przyjmowania i rozpatrywania skarg i wniosków*⁷, zgodnie z którym *przyjmowanie i koordynowanie rozpatrywania skarg i wniosków powierza się wyodrębnionej komórce organizacyjnej lub imiennie wyznaczonym pracownikom*.

Niemniej jednak w toku kontroli zauważono, iż stosowana praktyka nie pokrywa się z przyjętymi wewnętrznymi uregulowaniami. Jak ustalono na podstawie przekazanego *Regulaminu Organizacyjnego Urzędu Gminy Wisznia Mała*, organizowanie załatwiania skarg i wniosków należących do właściwości Rady Gminy Wisznia Mała należy do samodzielnego pracownika ds. obsługi Rady Gminy (BRG) (§ 37 ust. 6 pkt 9 Regulaminu), nad którym nadzór sprawuje Przewodniczący Rady Gminy Wisznia Mała (§ 14 ust. 2 Regulaminu).

[dowód: akta kontroli str. 76]

Przyjmowanie interesantów przez kierownictwo.

W wyniku kontroli ustalono, iż Przewodnicząca Rady Gminy Wisznia Mała w *sprawach skarg i wniosków przyjmuje w środy od godz. 16⁰⁰ do godz. 18⁰⁰*. Mając na uwadze, iż Urząd Gminy czynny jest: w poniedziałek, wtorek i czwartek w godzinach od 8⁰⁰ do 16⁰⁰, w środę

⁶ Stanowiącej załącznik do zarządzenia nr 91/2013 Wójta Gminy Wisznia Mała z dnia 20 września 2013 r. w *sprawie organizacji przyjmowania, rozpatrywania oraz załatwiania skarg i wniosków*.

⁷ Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 8 stycznia 2002 r. w *sprawie organizacji przyjmowania i rozpatrywania skarg i wniosków* (Dz. U. Nr 5, poz. 46).

od 8⁰⁰ do 17⁰⁰ i w piątek od 8⁰⁰ do 15⁰⁰ stwierdzono, iż realizowana jest norma art. 253 § 3 k.p.a., zgodnie z którą *dni i godziny przyjęć powinny być dostosowane do potrzeb ludności, przy czym przynajmniej raz w tygodniu przyjęcia powinny się odbywać w ustalonym dniu po godzinach pracy.*

[dowód: akta kontroli str. 89]

Wywieszka o dniach i godzinach przyjęć w sprawach skarg i wniosków.

Kontrola wykazała, że informacja o dniach i godzinach przyjęć interesantów w sprawach skarg i wniosków umieszczona jest na tablicy ogłoszeń przy wejściu do budynku Urzędu Gminy oraz w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Gminy Wisznia Mała, dostępnym pod adresem <https://bip.wiszniamala.pl/m.649.godziny-urzedowania.html>, w zakładce *urząd gminy/godziny urzędowania*. Powyższe wypełnia dyspozycję art. 253 § 4 k.p.a., zgodnie z którą *informacja o dniach i godzinach przyjęć powinna być wywieszona na widocznym miejscu w siedzibie danej jednostki organizacyjnej oraz w podporządkowanych jej jednostkach organizacyjnych.*

[dowód: akta kontroli str. 89-90]

Prowadzenie rejestru skarg i wniosków.

W toku czynności kontrolnych zespołowi kontrolującemu przekazano kopię prowadzonego *Rejestru Skarg i Wniosków*. Na podstawie zapisów dokumentu stwierdzono, iż sposób rejestracji skarg i wniosków nie ułatwia kontroli przebiegu i terminów załatwiania poszczególnych skarg i wniosków, do czego zobowiązuje art. 254 k.p.a.⁸. Jak ustalono, rejestrowane są w nim zarówno skargi/wnioski załatwiane przez Wójta Gminy Wisznia Mała, jak i Radę Gminy Wisznia Mała, a dokonane w nim adnotacje nie pozwalają na jednoznaczne ustalenie, który organ prowadził postępowanie. Ponadto, nie można jednoznacznie ustalić przedmiotu sprawy (skarga/wniosek). Natomiast dokonane adnotacje w kolumnie nr 8 wprowadzają w błąd, co do terminów załatwienia skarg⁹ lub też nie zostały wypełnione¹⁰. Adnotacje zamieszczone w kolumnie nr 11 wprowadzają w błąd, co do daty wysłania zawiadomienia¹¹, albo rubryki tej nie uzupełniono¹². Kontrola wykazała również, iż zarejestrowano wspólnie zarówno sprawy załatwione, jak i przekazane do załatwienia, pomimo, iż w *jednolitym rzeczowym wykazie akt organów gminy i związków międzygminnych*

⁸ Zgodnie z art. 254 k.p.a.: *skargi i wnioski oraz związane z nimi pisma i inne dokumenty rejestruje się i przechowuje w sposób ułatwiający kontrolę przebiegu i terminów załatwiania poszczególnych skarg i wniosków.*

⁹ Poz. nr 3/2018: skarga wpłynęła w dniu 10.10.2018 r., termin na załatwienie mijał w dniu 24.10.2018 r., a w rejestrze wskazano 23.12.2018 r.; Poz. nr 3/2019: skarga wpłynęła w dniu 11.12.2019 r., termin na przekazanie mijał w dniu 18.12.2019 r., a w rejestrze wskazano 30.12.2019 r.; Poz. nr 1/2020: skarga wpłynęła w dniu 29.01.2020 r., termin na przekazanie skargi w części mijał w dniu 05.02.2020 r., a na załatwienie w dniu 29.02.2020 r.), a w rejestrze wskazano jedną datę - 26.02.2020 r.; Poz. nr 6/2020: skarga wpłynęła w dniu 27.10.2020 r., termin mijał w dniu 27.11.2020 r., a w rejestrze wskazano 30.11.2020 r.

¹⁰ Poz. 2/2019, 5/2020.

¹¹ W poz. 3/2019 wskazano, iż wysłano 30.12.2019 r., a z akt sprawy wynika, iż skargę doręczono organowi właściwemu w dniu 09.01.2020 r. informując skarżącego pismem nadanym w dniu 10.01.2020 r.; w poz. 1/2020 wskazano, iż wysłano zawiadomienie 26.02.2020 r., a z akt sprawy wynika, iż 04.03.2020 r., w poz. 6/2020 wskazano, iż wysłano 03.12.2020 r., a z akt sprawy wynika, iż 09.12.2020 r.

¹² Poz. 3.2018, 2/2019, 5/2020.

oraz urzędów obsługujących te organy i związki¹³, ustawodawca sklasyfikował skargi i wnioski załatwianie bezpośrednio, w tym na jednostki podległe (w tym ich rejestr) w klasie „1510”, natomiast skargi i wnioski przekazane do załatwienia według właściwości w klasie „1511”. Ustalono jednocześnie, iż prowadzony *Rejestr Skarg i Wniosków* nie został oznaczony żadnym symbolem klasyfikacyjnym wynikającym z ww. wykazu akt. Jak wskazał kontrolowany w wyjaśnieniach z dnia 22 czerwca 2021 r. „*prowadzenie wspólnego rejestru skarg i wniosków przez Wójta Gminy Wisznia Mała oraz Radę Gminy Wisznia Mała oraz prowadzenie wspólnego Rejestru dla skarg i wniosków załatwianych bezpośrednio oraz skarg i wniosków przekazywanych według właściwości wynikało z koncepcji przyjętej przez osobę odpowiedzialną za centralny rejestr skarg i wniosków*” natomiast „*brak oznaczenia prowadzonego Rejestru Skarg i Wniosków jakimkolwiek symbolem klasyfikacyjnym wynikającym z ww. Wykazu, wynikał z niedopatrzenia pracownika*”.

[dowód: akta kontroli str. 93-95]

Złożone wyjaśnienie uznane zostało za przyczynę nieprawidłowości. Podkreślenia wymaga, iż forma w jakiej prowadzony jest *Rejestr Skarg i Wniosków* nie odzwierciedla w pełni przebiegu i terminów załatwiania skarg i wniosków, co stanowi naruszenie norm dotyczących prowadzenia dokumentacji skargowo-wnioskowej w sposób ułatwiający kontrolę przebiegu i terminów załatwiania poszczególnych postępowań z tego zakresu. Nie ulega wątpliwości, iż w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o *samorządzie gminnym*¹⁴ rada gminy oraz wójt (burmistrz, prezydent miasta) są odrębnymi organami gminy, wykonują tym samym odrębne zadania i kompetencje przypisane w ustawie, co uzasadnia prowadzenie odrębnych rejestrów. Przyjęty sposób prowadzenia wspólnego rejestru utrudnia realizację art. 254 k.p.a.

Powołanie komisji skarg, wniosków i petycji.

Ustalono w toku kontroli, iż Uchwałą nr VIII/III/31/18 Rady Gminy Wisznia Mała z dnia 28 grudnia 2018 r. powołano Komisję Skarg, Wniosków i Petycji Rady Gminy Wisznia Mała. Zgodnie z obowiązkiem wynikającym z art. 18b ust. 1¹⁵ u.s.g., wprowadzono zmiany w Statucie Gminy Wisznia Mała¹⁶, określając w nim zasady i tryb działania Komisji Skarg, Wniosków i Petycji (rozdział 8 Statutu Gminy).

[dowód: akta kontroli str. 91]

¹³ Stanowiącym załącznik 2 do Rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 stycznia 2011 r. w sprawie instrukcji kancelaryjnej, jednolitych wykazów akt oraz instrukcji w sprawie organizacji i zakresu działania archiwów zakładowych (Dz. U. Nr 14, poz. 67).

¹⁴ Tekst jedn. Dz.U. z 2020, poz. 713, dalej jako u.s.g.

¹⁵ Art. 18b dodany przez art. 1 pkt 5 ustawy z dnia 11 stycznia 2018 r. (Dz.U.2018.130) zmieniającej ustawę z dnia 8 marca 1990 r. o *samorządzie gminnym z dniem 31 stycznia 2018 r.* Zgodnie z art. 15 powołanej ustawy zmieniającej wprowadzone zmiany stosuje się do kadencji organów jednostek samorządu terytorialnego następujących po kadencji, w czasie której powołana ustawa weszła w życie.

¹⁶ Wprowadzony Uchwałą nr VIII/IV/41/19 Rady Gminy Wisznia Mała z dnia 30 stycznia 2019 r. w sprawie *Statutu Gminy Wisznia Mała*

B. Postępowania skargowo-wnioskowe.

W toku kontroli zespołowi kontrolującemu przekazano sprawy z okresu objętego kontrolą odnotowane w *Rejestrze Skarg i Wniosków* pod poz. 3/2018, 2/2019, 3/2019, 1/2020, 4/2020, 5/2020, 6/2020 oraz 2/2021, co sugeruje, iż w okresie objętym kontrolą Rada Gminy załatwiła 8 skarg. Natomiast inną liczbę skarg wykazano w zestawieniu tabelarycznym, przesłanym w ramach analizy przedkontrolnej, tj. 3 skargi załatwione bezpośrednio (w tym 1 w toku) oraz 4 skargi przekazane innym organom zgodnie z właściwością.

[dowód: akta kontroli str. 8]

W wyniku analizy dokumentacji akt postępowania stwierdzono, iż 2 skargi rozpatrzono jako bezzasadne (3/2018, 6/2020), 1 skargę rozpatrzono jako zasadną (5/2020), 2 skargi zostały przekazane do załatwienia innym organom (2/2019, 3/2019), 1 skarga została w części przekazana do załatwienia innemu organowi (1/2020), 1 skarga nadal jest w toku - nie została zakończona na dzień wszczęcia czynności kontrolnych¹⁷ (2/2021) oraz 1 skarga nie podlegała ewidencji w *Rejestrze Skarg i Wniosków* (4/2020).

W zakresie sprawy odnotowanej w *Rejestrze Skarg i Wniosków* pod poz. 4/2020, a która nie podlegała ewidencji ustalono, iż postępowanie dotyczyło wniesionej skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego, za pośrednictwem Rady Gminy Wisznia Mała. Pismo wnoszącego nie nosiło znamion skargi w rozumieniu działu VIII k.p.a. Wobec powyższego, rozpatrzenie pisma nie nastąpiło w trybie skargowym (na co wskazuje również analiza akt przedmiotowego postępowania). Jak wyjaśnił kontrolowany w wyjaśnieniach z dnia 22 czerwca 2021 r. „*przedmiotowa sprawa została omyłkowo zarejestrowana w Rejestrze Skarg i Wniosków*”.

[dowód: akta kontroli str. 153-180]

Zauważyć należy, iż ewidencji w rejestrze skarg i wniosków podlegają skargi i wnioski, procedowane w trybie i na zasadach określonych w dziale VIII k.p.a. Wobec powyższego stwierdzono nieprawidłowość w zakresie prowadzenia rejestru skarg i wniosków, a przedmiotowe postępowanie nie podlegało ocenie w ramach niniejszej kontroli.

Jak ustalono również na podstawie przekazanej dokumentacji postępowania skargowych, w większości przypadków, pisma kierowane do skarżących w toku postępowania oznaczane były symbolem „0004”. Zgodnie z *jednolitym rzeczowym wykazem akt organów gminy i związków międzygminnych oraz urzędów obsługujących te organy i związki*, symbol „0004” dotyczy między innymi korespondencji kierowanej do i od Przewodniczącego Rady Gminy. Natomiast dokumenty stanowiące akta postępowania skargowo-wnioskowych klasyfikować należy - odpowiednio - w klasie „1510” tj. skargi i wnioski załatwiane bezpośrednio, w tym na jednostki podległe (w tym ich rejestr) lub „1511” tj. skargi i wnioski przekazane do załatwienia według właściwości. Jak wskazał kontrolowany w wyjaśnieniach z 22 czerwca 2021 r. „*oznaczanie pism w toku postępowania skargowo-wnioskowych symbolem z wykazu akt nieprzeznaczonym dla skarg i wniosków nastąpiło w wyniku niedopatrzenia pracownika*”.

[dowód: akta kontroli str. 104, 134, 147, 186, 340]

¹⁷ Z przekazanej dokumentacji postępowania skargowego zarejestrowanego pod poz. 2/2021 w *Rejestrze Skarg i Wniosków* wynika, iż organ przedłużył termin załatwienia sprawy do dnia 1 czerwca 2021. Jak potwierdził kontrolowany w wyjaśnieniach z 22 czerwca 2021 r. omawiane postępowanie nie zostało zakończone na dzień wszczęcia czynności kontrolnych, tj. 17 maja 2021 r., [dowód: akta kontroli str. 218-223].

Prawidłowość kwalifikacji pism.

Jak stanowi art. 222 k.p.a. *o tym, czy pismo jest skargą albo wnioskiem, decyduje treść pisma, a nie jego forma zewnętrzna.* Czynności kontrolne wykazały, iż w poddanych ocenie postępowaniach kontrolowany prawidłowo kwalifikował pisma jako skargi powszechne oraz poprawnie identyfikował organ właściwy do prowadzenia postępowania w sprawie.

Stwierdzono, iż w toku rozpatrywania skarg powszechnych w sprawie każdorazowo wypowiadała się Komisja Rewizyjna Rady Gminy Wisznia Mała (3/2018) oraz Komisja skarg, wniosków i petycji Rady Gminy Wisznia Mała (2/2019, 3/2019, 1/2020, 5/2020, 6/2020), zgodnie z przyjętą procedurą rozpatrywania skarg i wniosków powszechnych.

Zawiadomienia o sposobie załatwienia skargi /wniosku.

Kontrola wykazała, że każdorazowo załatwiając skargę powszechną, o sposobie załatwienia sprawy zawiadamiano skarżącego, zgodnie z normą art. 237 § 3 k.p.a. (poz. 3/2018, 1/2020, 5/2020 6/2020 w *Rejestrze Skarg i Wniosków*).

W toku kontroli zweryfikowano prawidłowość i rzetelność zamieszczenia w zawiadomieniach wszystkich elementów określonych normą art. 238 § 1 k.p.a.¹⁸. Stwierdzono, iż sporządzone zawiadomienia o sposobie załatwienia skarg nie zawierają wszystkich elementów określonych tym przepisem, na co wskazują następujące ustalenia:

- poz. 3/2018: podjęta w postępowaniu Uchwała nr VIII/III/33/18 Rady Gminy Wisznia Mała z dnia 28 grudnia 2018 r. w sprawie rozpatrzenia skargi M.Ł. na działania Przewodniczącego Rady Gminy Wisznia Mała w kadencji 2014-2018, mimo uznania bezzasadności skargi, nie zawiera pouczenia o treści art. 239 k.p.a. Jak wskazał kontrolowany w wyjaśnieniach z 22 czerwca 2021 r. „*brak pouczenia o treści art. 239 k.p.a wynikał z niedopatrzenia pracownika*”.

[dowód: akta kontroli str. 110-112, 364]

- poz. 1/2020: podjęta w postępowaniu Uchwała nr VIII/XVIII/210/20 Rady Gminy Wisznia Mała z dnia 26 lutego 2020 r. w sprawie rozpatrzenia skargi złożonej przez Państwa E. i Z.S, mimo uznania bezzasadności skargi, nie zawiera pouczenia skarżącego o treści art. 239 k.p.a. Jak wskazał kontrolowany w wyjaśnieniach z 22 czerwca 2021 r. „*przyczyną uchybień było niedopatrzenie pracownika*”.

[dowód: akta kontroli str. 144-146, 340]

- poz. 5/2020: podjęta w postępowaniu Uchwała Nr XIII/XXX/318/21 Rady Gminy Wisznia Mała z dnia 28 kwietnia 2020 r. w sprawie rozpatrzenia skargi złożonej przez Pana K.J., nie została sporządzona w formie dokumentu elektronicznego zawierającego kwalifikowany podpis elektroniczny, pomimo, iż skarga wniesiona została w formie

¹⁸ Zgodnie z art. 238 § 1 k.p.a.: *Zawiadomienie o sposobie załatwienia skargi powinno zawierać: oznaczenie organu, od którego pochodzi, wskazanie, w jaki sposób skarga została załatwiona, oraz podpis z podaniem imienia, nazwiska i stanowiska służbowego osoby upoważnionej do załatwienia skargi lub, jeżeli zawiadomienie sporządzone zostało w formie dokumentu elektronicznego, powinno być opatrzone kwalifikowanym podpisem elektronicznym. Zawiadomienie o odmownym załatwieniu skargi powinno zawierać ponadto uzasadnienie faktyczne i prawne oraz pouczenie o treści art. 239.*

dokumentu elektronicznego przez elektroniczną skrzynkę podawczą organu. Z akt sprawy wynika, iż uchwała sporządzona została w formie dokumentu tradycyjnego (zawierającego pieczęć i odręczny podpis Przewodniczącej Rady Gminy Wisznia Mała) i doręczona skarżącemu za pośrednictwem platformy ePUAP w formie skanu dokumentu podpisanego odręcznie, co potwierdził kontrolowany w wyjaśnieniach z dnia 30 czerwca 2021 r. Jak ustalono w toku kontroli, skarżący nie zrezygnował z doręczania pism za pomocą środków komunikacji elektronicznej, w związku z czym *zawiadomienie o sposobie załatwienia skargi* winno być zostać wysłane w formie dokumentu elektronicznego, zawierającego kwalifikowany podpis elektroniczny, zgodnie z art. 238 § 1 k.p.a. Zgodnie z normą art. 39¹ § 1 k.p.a. przesyłany dokument środkami komunikacji elektronicznej ma postać dokumentu elektronicznego, co wyklucza możliwość uznania skanu uchwały w formie PDF, bez pliku zawierającego podpis elektroniczny, za dokument elektroniczny. Skan uchwały w formie PDF, bez pliku zawierającego podpis elektroniczny, nie spełnia wymagań przewidzianych dla stosowania środków komunikacji elektronicznej, o których stanowi art. 2 pkt 5 ustawy z 2002 r. *o świadczeniu usług drogą elektroniczną*¹⁹, mający zastosowanie w procedurze administracyjnej z mocy art. 39¹ § 1 k.p.a.

[dowód: akta kontroli str. 195-196, 353]

- poz. 6/2020: podjęta w postępowaniu Uchwała nr VIII/XXVI/285/20 Rady Gminy Wisznia Mała z dnia 30 listopada 2020 r. w *sprawie rozpatrzenia skargi na działania Wójta Gminy Wisznia Mała*, mimo uznania bezzasadności skargi, nie zawiera pouczeń o treści art. 239 k.p.a. Jak wskazał kontrolowany w wyjaśnieniach z 22 czerwca 2021 r. „*wskazane uchybienia i braki wyniknęły z niedopatrzenia pracownika*”.

[dowód: akta kontroli str. 210-215, 340]

Powyższe wyjaśnienia kontrolowanego odnoszące się do braku poszczególnych elementów w *zawiadomieniach o sposobie załatwienia skargi* uznane zostały za przyczynę stwierdzonej nieprawidłowości.

W toku kontroli stwierdzono również, iż w *zawiadomieniach o sposobie załatwiania skarg* nie zamieszczano podstaw prawnych – art. 237 § 3 k.p.a.²⁰.

C. Terminowość w zakresie skarg i wniosków.

Skargi/wnioski załatwione bezpośrednio.

W wyniku przeprowadzonej kontroli ustalono, iż wszystkie skargi załatwione przez organ w okresie objętym kontrolą w całości (poz. nr 3/2018, 5/2020 6/2020 w *Rejestrze Skarg i Wniosków*) lub w części (poz. 1/2020 w *Rejestrze Skarg i Wniosków*), załatwione zostały z naruszeniem terminów określonych w art. 237 § 1 i 2 k.p.a., przy czym nie zastosowano

¹⁹ Tekst jedn. Dz. U. z 2020, poz. 344.

²⁰ Zgodnie z art. 237 § 3 k.p.a. *o sposobie załatwienia skargi zawiadamia się skarżącego.*

regulacji przewidzianej art. 36 § 1 k.p.a. w związku z art. 237 § 4 k.p.a.²¹, na co wskazują poniższe ustalenia:

- poz. 3/2018: skargę z dnia 10 października 2018 r. wniósł radny. W związku z powyższym, w omawianej sprawie zastosowanie miała norma art. 237 § 2 k.p.a.²². Analiza przekazanej dokumentacji postępowania wykazała, iż pismo o przedłużeniu terminu załatwienia sprawy (znak BRG.0004.3.18 z dnia 31 października 2018 r.), będące pierwszym pismem w sprawie kierowanym do skarżącego, wysłane zostało w dniu 5 listopada 2018 r., tj. po upływie wynikającego z ww. normy prawnej terminu czternastu dni na zawiadomienie o sposobie załatwienia skargi, a gdy jej załatwienie wymaga zebrania dowodów, informacji lub wyjaśnień – także o stanie rozpatrzenia skargi. *Zawiadomienie o sposobie załatwienia skargi* (wyrażone w formie Uchwały nr VIII/III/33/18 Rady Gminy Wisznia Mała z dnia 28 grudnia 2018 r. w sprawie rozpatrzenia skargi M.Ł. na działania Przewodniczącego Rady Gminy Wisznia Mała w kadencji 2014-2018) wysłane zostało do skarżącego dopiero w dniu 11 stycznia 2019 r. Jak wskazał kontrolowany w wyjaśnieniach z dnia 22 czerwca 2021 r.: „w sprawie nie została zrealizowana norma art. 237 § 2 k.p.a.”.

[dowód: akta kontroli str. 96-114, 340]

- poz. 1/2020: skarga wpłynęła do organu w dniu 29 stycznia 2020 r., natomiast *Zawiadomienie o sposobie załatwienia skargi* z dnia 26 lutego 2020 r. (w części skargi, co do której organ uznał się za właściwy) wraz z Uchwałą nr VIII/XVIII/210/20 Rady Gminy Wisznia Mała z dnia 26 lutego 2020 r. w sprawie rozpatrzenia skargi złożonej przez Państwa E. i Z.S wysłano do skarżącego w dniu 4 marca 2020 r., czyli po upływie miesięcznego terminu załatwienia sprawy. Jak wskazał kontrolowany w wyjaśnieniach z 22 czerwca 2021 r. „przyczyną uchybień było niedopatrzenie pracownika”.

[dowód: akta kontroli str. 142-152, 340]

- poz. 5/2020: skarga wpłynęła do organu w dniu 19 sierpnia 2020 r., natomiast *zawiadomienie o sposobie załatwienia skargi* doręczono w dniu 5 maja 2021 r., na co wskazuje Urzędowe Potwierdzenie Doręczenia (ePUAP-UPD61159128). W omawianej sprawie Rada Gminy Wisznia Mała ostatecznie załatwiła sprawę dopiero po wniesieniu do Wojewody Dolnośląskiego w dniu 19 listopada 2020 r. skargi na bezczynność Rady Gminy Wisznia Mała. Jak wskazał kontrolowany w wyjaśnieniach z dnia 22 czerwca 2020 r. „*pierwotne podjęcie uchwały planowane zostało na luty 2021 r., jednak w związku z zachorowaniami pracowników*”

²¹ Zgodnie z art. 237 § 1 k.p.a. organ właściwy do załatwienia skargi powinien załatwić skargę bez zbędnej zwłoki, nie później jednak niż w ciągu miesiąca. Przywołany przepis stanowi konkretyzację zasady szybkości i wnikliwości postępowania wyrażonej w art. 12 § 1 k.p.a. Natomiast zgodnie z odesłaniem zawartym w art. 237 § 4 k.p.a. o każdym przypadku niezakończonym w terminie organ administracji publicznej jest obowiązany zawiadomić strony, podając przyczyny zwłoki i wskazując nowy termin załatwienia sprawy, a od 1 czerwca 2017 r. - pouczając także o prawie do wniesienia ponaglenia. Powyższy obowiązek ciąży na organie administracji publicznej również w przypadku zwłoki w załatwieniu sprawy z przyczyn od niego niezależnych (art. 36 k.p.a.). Ponieważ postępowanie skargowe jest jednoinstancyjne ponaglenie można złożyć do Rady Gminy Wisznia Mała na podstawie art. 37 § 3 pkt 2 k.p.a.

²² Zgodnie z 237 § 2 k.p.a.: *Posłowie na Sejm, senatorowie i radni, którzy wnieśli skargę we własnym imieniu albo przekazali do załatwienia skargę innej osoby, powinni być zawiadomieni o sposobie załatwienia skargi, a gdy jej załatwienie wymaga zebrania dowodów, informacji lub wyjaśnień - także o stanie rozpatrzenia skargi, najpóźniej w terminie czternastu dni od dnia jej wniesienia albo przekazania.*

na Covid-19, przedłużono termin rozpatrzenia skargi na termin zaplanowany na 28 kwietnia 2021 r.”.

[dowód: akta kontroli str. 197, 340]

Wyjaśnienie nie zasługuje na uwzględnienie. Niezależnie od przyczyn niezawinionych, kontrolowany na podstawie art. 36 k.p.a. mógł zawiadomić skarżącego o niezakończonym w terminie z podaniem przyczyn zwłoki, wskazaniem nowego terminu załatwienia sprawy. Zauważyć również wymaga, iż prowadzone postępowanie toczyło się w stanie prawnym, do którego nie znajdują zastosowania przepisy dotyczące zawieszenia biegu terminów procesowych z powodu COVID-19²³.

- poz. 6/2020: skarga wpłynęła w dniu 27 października 2020 r., a jak wynika z akt sprawy *Zawiadomienie o sposobie załatwienia skargi*, sporządzone w dniu 3 grudnia 2020 r. wraz z Uchwałą nr VIII/XXVI/285/20 Rady Gminy Wisznia Mała z dnia 30 listopada 2020 r. w sprawie rozpatrzenia skargi na działania Wójta Gminy Wisznia Mała, wysłano do skarżącego w dniu 9 grudnia 2020 r. Jak wskazał kontrolowany w wyjaśnieniach z dnia 22 czerwca 2021 r. „, wskazane uchybienia i braki wyniknęły z niedopatrzenia pracownika”.

[dowód: akta kontroli str. 198-217, 340]

Odnosząc się do powyższych ustaleń podkreślenia wymaga, iż zgodnie z art. 237 § 1 k.p.a. skargi załatwia się w ciągu jednego miesiąca. Jeżeli jednak nie jest to możliwe, ze względu na konieczność przeprowadzenia postępowania wyjaśniającego, należy przed – upływem miesiąca – zawiadomić skarżącego, na podstawie art. 36 § 1 k.p.a. w związku z art. 237 § 4 k.p.a. o przyczynach zwłoki i wskazać nowy, dokładny termin załatwienia spraw oraz pouczyć o prawie do wniesienia ponaglenia z treści art. 37 k.p.a. Ustalając konkretny termin ich załatwienia, należy m.in. uwzględnić dzień sesji rady oraz czynności materialno-techniczne potrzebne do sporządzenia i wysłania odpowiedzi. To właśnie data wysłania odpowiedzi – *zawiadomienia o sposobie załatwienia skargi* (a nie np. data sesji rady) - jest datą ostatecznego załatwienia skargi.

Skargi/wnioski przekazane według właściwości.

W wyniku kontroli ustalono, iż wszystkie skargi, które Rada Gminy Wisznia Mała przekazała w całości lub części innym organom według właściwości (poz. nr: 2/2019, 3/2019, 1/2020 w *Rejestrze Skarg i Wniosków*), przekazane zostały z naruszeniem terminu określonego normą art. 231 § 1 k.p.a.²⁴, na co wskazują poniższe ustalenia:

- poz. 2/2019: skargę, która wpłynęła do organu w dniu 22 listopada 2019 r., zawiadomieniem znak BRG.1511.1.19 z dnia 30 grudnia 2019 r., wraz z uchwałą nr VIII/XVI/190/19 w sprawie przekazania skargi) Rada Gminy przekazała do załatwienia

²³ Normy art. 15 zzz ust. 1 i art. 15 zzs ust. 1 ustawy z 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych²³, obowiązywały do dnia 16 maja 2020 r.²³, a zawieszono na jego podstawie rozpoczęły swój bieg od dnia 24 maja 2020 r.

²⁴ Zgodnie z art. 231 § 1 k.p.a.: jeżeli organ, który otrzymał skargę, nie jest właściwy do jej rozpatrzenia, obowiązany jest niezwłocznie, nie później jednak niż w terminie siedmiu dni, przekazać ją właściwemu organowi, zawiadamiając równocześnie o tym skarżącego, albo wskazać mu właściwy organ.

organowi właściwemu w dniu 8 stycznia 2020 r., skarżący natomiast został o tym poinformowany pismem nadanym w dniu 9 stycznia 2020 r. Jak wynika z akt sprawy, Rada podjęła Uchwałę nr VIII/XVI/190/19 w sprawie przekazania skargi dopiero w dniu 30 grudnia 2019 r. Jak wskazał kontrolowany w wyjaśnieniach z dnia 22 czerwca 2021 r. „*przyczyną naruszenia terminu wynikającego z normy art. 231 § 1 k.p.a. było niedopatrzenie pracownika*”.

[dowód: akta kontroli str. 115-127, 341]

- poz. 3/2019: skargę, która wpłynęła do organu w dniu 11 grudnia 2019 r., pismem znak BRG.0004.35.19 z dnia 30 grudnia 2019 r. Rada Gminy przekazała organowi właściwemu w dniu 9 stycznia 2020 r., o czym skarżący został poinformowany pismem nadanym w dniu 10 stycznia 2020 r.

[dowód: akta kontroli str. 128-141, 353]

- poz. 1/2020: skargę, która wpłynęła w dniu 29 stycznia 2020 r., w części co do której Rada Gminy uznała się organem niewłaściwym, przekazała do rozpatrzenia organowi właściwemu pismem BRG.0004.3.20 z dnia 26 lutego 2020 r., doręczonym w dniu 4 marca 2020 r.

[dowód: akta kontroli str. 152]

II. Organizacja wyborów ławników do sądów powszechnych.

Ocena ogólna: działalność kontrolowanej jednostki w zakresie organizacji wyborów ławników do sądów powszechnych oceniam **pozytywnie z nieprawidłowościami**. Powyższą ocenę uzasadniam następująco.

W okresie objętym kontrolą w Radzie Gminy Wisznia Mała dwukrotnie, tj. w 2015 roku i w 2019 roku, przeprowadzano wybór ławników do Sądu Rejonowego w Trzebnicy. Kontrola wykazała, iż w obydwu przypadkach zgłoszono po jednym kandydacie (kadencja 2016-2019 oraz 2020-2023). Jak ustalono, w trakcie trwania ww. kadencji, Rada Gminy Wisznia Mała nie przeprowadziła wyborów uzupełniających ławników do sądów powszechnych.

[dowód: akta kontroli str. 8-9, 235,269]

W wyniku kontroli stwierdzono, że ogłoszenie dot. wyborów ławników na kadencję 2016-2019 oraz 2020-2023 było zgodne z przepisami art. 158 § 1 i § 3, art. 159 § 1 oraz art. 162 p.u.s.p.

[dowód: akta kontroli str. 224-225,237-238]

Ponadto kontrola wykazała, iż w Urzędzie Gminy Wisznia Mała każdorazowo, nieodpłatnie, udostępniany był wzór karty zgłoszenia kandydata na ławnika, zgodnie z § 3 ust. 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 9 czerwca 2011 r. *w sprawie sposobu postępowania z dokumentami złożonymi radom gmin przy zgłaszaniu kandydatów na ławników ora wzoru karty zgłoszenia*²⁵.

[dowód: akta kontroli str. 307, 317]

²⁵ Dz.U. 2011 Nr 121, poz. 693.

W wyniku kontroli ustalono, iż kandydatów na ławników zgłaszały podmioty, o których mowa w art. 162 § 1 p.u.s.p. Ustalono, iż wszystkie zgłoszenia wybranych kandydatów na ławników wpłynęły w terminie zgodnym z art. 162 § 1 p.u.s.p., tj. w terminie *do dnia 30 czerwca ostatniego roku kadencji*. Jednocześnie stwierdzono, iż zgłoszenia dokonywano na *wzorzec karty zgłoszenia kandydata na ławnika*, zgodnym z załącznikiem do ww. rozporządzenia.

[dowód: akta kontroli str. 252-264, 282-291]

Kontrola wykazała, iż w ww. przypadkach do zgłoszenia kandydata na ławnika dołączono większość dokumentów, o których mowa w art. 162 § 2 i 3 p.u.s.p. (za wyjątkiem zgłoszenia na kadencję 2016 – 2019).

W wyniku kontroli ustalono, iż kandydata na ławnika (wybory kadencja 2016-2019) zgłosił podmiot wpisany do *Rejestru stowarzyszeń, innych organizacji społecznych i zawodowych, fundacji oraz samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej* Krajowego Rejestru Sądowego (tabela C karty zgłoszenia dotycząca podmiotu zgłaszającego kandydata na ławnika). Niemniej jednak w toku kontroli ustalono, iż podmiot zgłaszający kandydata na ławnika do zgłoszenia nie dołączył odpisu z Krajowego Rejestru Sądowego dot. podmiotu zgłaszającego, mimo takiego obowiązku wynikającego z art. 162 § 3 p.u.s.p., w myśl przepisu którego: *do zgłoszenia kandydata na ławnika dokonanego na karcie zgłoszenia przez stowarzyszenie, inną organizację społeczną lub zawodową, zarejestrowaną na podstawie przepisów prawa, dołącza się również aktualny odpis z Krajowego Rejestru Sądowego albo odpis lub zaświadczenie potwierdzające wpis do innego właściwego rejestru lub ewidencji dotyczące tej organizacji*. W wyjaśnieniach z dnia 22 czerwca 2021 r. organ kontrolowany jako przyczynę braku pozostawienia wniesionego zgłoszenia bez dalszego biegu wskazał niedopatrzenie pracownika.

[dowód: akta kontroli str. 341]

Ponadto kontrola wykazała, iż organ kontrolowany nie przedstawił dowodów świadczących o weryfikacji umocowania osoby reprezentującej podmiot zgłaszający do występowania w jego imieniu (podpisanej pod zgłoszeniem), co jednakże nie wyklucza iż, osoba reprezentująca podmiot zgłaszający posiadała takie umocowanie. Przy czym należy wskazać, iż w przypadku ustalenia, że zgłoszenie nie zostało podpisane przez osobę uprawnioną do reprezentacji podmiotu, nie można uznać, że jest to zgłoszenie stowarzyszenia, czy innej organizacji społecznej, a co najwyżej - że jest to zgłoszenie dokonane przez obywatela. W takim zaś przypadku nie wystarczy, że kandydaturę popiera jeden obywatel - ustawodawca wymaga, aby zgłoszenie poparło co najmniej 50 obywateli mających czynne prawo wyborcze, zamieszkujących stale na terenie gminy dokonującej wyboru, których listę należy dołączyć do zgłoszenia (art. 161 § 1, art. 161 § 4 u.s.p.)²⁶. Jak wykazała kontrola, do zgłoszenia kandydata na ławnika (wybory kadencja 2016-2019) dołączono również listę 50 osób. Z posiadanej dokumentacji wynika, iż Zespół ds. zaopiniowania kandydatów na ławników sądowych na kadencję 2016-2019 powołany uchwałą Rady Gminy Wisznia Mała ustalił,

²⁶ Wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Bydgoszczy z dnia 21 września 2016 r., sygn. akt II SA/Bd 543/16.

iz kandydat został zgłoszony zarówno przez podmiot wpisany do Rejestru stowarzyszeń, innych organizacji społecznych i zawodowych, fundacji oraz samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej, jak i przez 50 obywateli *mających czynne prawo wyborcze, zamieszkujących stale na terenie gminy dokonującej wyboru.*

[dowód: opinia zespołu z dnia 9 września 2015 r., akta kontroli str. 272-274]

Wskazać należy, iż każdy z 50 obywateli popierających kandydaturę jakiejś osoby na ławnika musi spełniać łącznie następujące wymogi: *1) musi on posiadać czynne prawo wyborcze; 2) musi on ponadto zamieszkiwać stale na terenie gminy dokonującej wyboru. Jedynie grupa co najmniej 50 obywateli spełniających obie wskazane przesłanki może zatem skutecznie zgłosić popieranego przez siebie kandydata na ławnika.*²⁷ Jednakże z udzielonych przez Radę Gminy Wisznia Mała wynika, iż organ stanowiący Gminy Wisznia Mała nie weryfikował posiadania czynnego prawa wyborczego i miejsca zamieszkania 50 osób rekomendujących kandydatów na ławnika na terenie Gminy Wisznia Mała. Jednocześnie w wyjaśnieniach podkreślono, iż zespół ds. zaopiniowania kandydatów na ławników sądowych na kadencję 2016-2019 pozytywnie zaopiniował zgłoszenie na ławnika, w tym listę osób zgłaszających kandydata na ławnika. Niemniej jednak, brak zweryfikowania 50 osób zgłaszających kandydata na ławnika nie wyklucza jednak tego, iż każdy z 50 obywateli popierających kandydaturę jakiejś osoby na ławnika spełnił łącznie następujące wymogi: posiadał czynne prawo wyborcze oraz zamieszkiwał stale na terenie gminy dokonującej wyboru.

[dowód: akta kontroli str. 282-291]

Podkreślić należy, iż zgodnie z art. 162 § 10 p.u.s.p. *zgłoszenia kandydatów, które wpłynęły do rady gminy po upływie terminu, o którym mowa w § 1, a także zgłoszenia, które nie spełniają wymagań formalnych, o których mowa w § 2-5, pozostawia się bez dalszego biegu. Przywrócenie terminu do zgłoszenia kandydatów jest niedopuszczalne. Pozostawienie zgłoszenia bez dalszego biegu rada gminy stwierdza w drodze uchwały.*

W świetle powyższego należy stwierdzić, iż organ kontrolowany, przy procedowaniu ww. zgłoszenia, naruszył przepis art. 162 § 10 p.u.s.p., bowiem nadał bieg zgłoszeniu mimo braku formalnego zgłoszenia w postaci niedołączenia do zgłoszenia aktualnego odpisu z Krajowego Rejestru Sądowego dotyczącego podmiotu zgłaszającego kandydata na ławnika. Ponadto ustalono, iż organ kontrolowany nie zweryfikował zarówno umocowania osoby reprezentującej podmiot zgłaszający (tj. podmiot wpisany do Rejestru stowarzyszeń, innych organizacji społecznych i zawodowych, fundacji oraz samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej Krajowego Rejestru Sądowego) do występowania w jego imieniu, jak i posiadania czynnego prawa wyborczego i miejsca zamieszkania 50 osób rekomendujących kandydata na ławnika na terenie Gminy Wisznia Mała. Podkreślić należy, iż wadliwe zgłoszenie na ławnika uniemożliwia dalsze rozstrzygnięcie co do tej kandydatury²⁸.

²⁷ Vide Wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego we Wrocławiu z dnia 16 marca 2012 r., sygn. akt II SA/Wr 8/12.

²⁸ Wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Bydgoszczy z dnia 21 września 2016 r., sygn. akt II SA/Bd 543/16.

Kontrola wykazała, iż wszystkie dołączone do zgłoszenia dokumenty (kadencja 2016-2019 oraz 2020-2023) opatrzone były datami, o których mowa w art. 162 § 5 p.u.s.p.

[dowód: akta kontroli str. 256-264, 281,288,291-292]

Zgodnie z regulacją art. 162 § 9 p.u.s.p., rady gmin zasięgają od Komendanta Wojewódzkiego Policji albo Komendanta Stołecznego Policji informacji o kandydatach na ławników. Uzyskane w toku kontroli dokumenty wskazują, iż zarówno w ramach wyborów przeprowadzonych w 2015 r., jak i tych organizowanych w 2019 r., organ kontrolowany wypełniał powyższy obowiązek.

[dowód: akta kontroli str. 231, 281]

Zgodnie z ustaleniami zespołu kontrolującego, realizując normę art. 163 § 2 p.u.s.p. – kontrolowany przed wyborem ławników powołał zespół, który każdorazowo przedstawiał Radzie Gminy Wisznia Mała swoją opinię o zgłoszonych kandydatach.

[dowód: akta kontroli str.233-234,272-274]

W ramach prowadzonej kontroli ustalono także, iż we wszystkich organizowanych wyborach Rada Gminy Wisznia Mała dokonywała wyboru ławników (podejmując uchwałę), w terminie określonym w przepisie art. 163 § 1 p.u.s.p., tj. do końca października roku kalendarzowego, w którym upływała kadencja dotychczasowych ławników.

[dowód: akta kontroli str. 226, 266-267]

W toku kontroli dokonano również ustaleń w zakresie spełniania przez kontrolowanego obowiązku przekazania dokumentacji, o której mowa w art. 162 § 2-4 p.u.s.p., w terminie, o którym mowa w normie art. 164 § 1 p.u.s.p., zgodnie z którym listę wybranych ławników wraz z dokumentami, o których mowa w art. 162 § 2-4, rady gmin, które dokonały ich wyboru, przesyłają prezesom właściwych sądów, najpóźniej do końca października. Jak wynika z akt kontroli, Rada Gminy Wisznia Mała każdorazowo realizowała ww. obowiązek.

[dowód: akta kontroli str. 249, 265]

W celu usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości/uchybień oraz usprawnienia funkcjonowania kontrolowanej jednostki wnoszę o:

W zakresie organizacji przyjmowania, rozpatrywania i załatwiania skarg i wniosków:

1. Prowadzić rejestr skarg i wniosków w sposób ułatwiający kontrolę przebiegu i terminów załatwiania poszczególnych skarg i wniosków, zgodnie z normą art. 254 k.p.a.
2. Zaprzestać ewidencjonowania w rejestrze skarg i wniosków spraw niebędących skargami/wnioskami z działu VIII k.p.a.
3. Zapewnić, aby pisma kwalifikowane jako skargi/wnioski powszechne oznaczane były symbolem 1510 wg hasła klasyfikacyjnego *skargi i wnioski załatwiane bezpośrednio, w tym na jednostki podległe (w tym ich rejestr)* lub 1511 wg hasła klasyfikacyjnego *skargi i wnioski przekazane do załatwienia według właściwości*.

4. Przestrzegać, aby zawiadomienia o sposobie załatwienia skargi zawierały wszystkie elementy określone w art. 238 § 1 k.p.a., w szczególności jeżeli zawiadomienie sporządzone zostało w formie dokumentu elektronicznego - kwalifikowany podpis elektroniczny, a w przypadku zawiadomienia o odmownym załatwieniu skargi – pouczenie o treści art. 239 k.p.a., zgodnie z dyspozycją art. 238 § 1 zdanie drugie k.p.a.
5. Załatwiać skargi w terminach określonych w art. 237 k.p.a., a o każdym przypadku niezakończono sprawy w terminie zawiadamiać skarżącego na podstawie art. 237 § 4 w zw. z art. 36 k.p.a., podając przyczyny zwłoki, wskazując nowy termin załatwienia sprawy oraz pouczając o prawie do wniesienia ponaglenia.
6. Przekazywać skargi właściwym organom w terminie określonym w art. 231 § 1 k.p.a.

W zakresie organizacji wyborów ławników do sądów powszechnych:

1. Zgodnie z art. 162 § 10 ustawy Prawo o ustroju sądów powszechnych, pozostawiać bez dalszego biegu te zgłoszenia kandydatów na ławników, które nie spełniają wymogów formalnych, o których mowa w art. 162 § 2-5 ww. ustawy.
2. Weryfikować umocowanie osoby reprezentującej podmiot zgłaszający do występowania w jego imieniu, w tym ustalać, czy 50 obywateli zgłaszających kandydata na ławnika posiada czynne prawo wyborcze, i czy zamieszkuje na terenie gminy dokonującej wyboru.

Na podstawie art. 49 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej, proszę o przedstawienie, w terminie do dnia 31 sierpnia 2021 r., informacji o sposobie wykonania zaleceń, wykorzystaniu wniosków lub przyczynach ich niewykorzystania, albo o innym sposobie usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości/uchybień.

Z up. WOJEWODY DOLNOŚLĄSKIEGO
I WICEWOJEWODĄ DOLNOŚLĄSKIM
Jarosław Kresa

